

*Dringende oproep aan journalisten, presentatoren en
programmamakers van alle media:*

Stop met het juichen bij BBP-groeicijfers!

In 2022 is het 50 jaar geleden dat het rapport 'Grenzen aan de groei' van de Club van Rome uitkwam. Daarin werd toen al de vinger op de zere plek gelegd: het voortbrengingsvermogen van de Aarde is begrensd. Het heeft niet mogen baten. 'Economische groei', zoals gemeten wordt met het Bruto Binnenlands Product (BBP), werd het doel waarnaar we streven! Zelfs nog in 2021.

Intussen zijn diverse grenzen van ecosystemen op Aarde overschreden (de 'Planetary boundaries') en leven we sinds ongeveer 1970 in 'overshoot'; we teren in op wat de Aarde ons ter beschikking stelt, kwantitatief én kwalitatief. Klimaatontwrichting zorgt voor bijna dagelijkse 'natuurrampberichten'.

Het gaat goed...

We horen, lezen en zien het nog al te vaak: als het BBP weer eens groeit dan schiet men in diverse media en op vele zenders in een juichstemming; het gaat goed! Hebben al die journalisten, presentatoren en programmamakers de laatste 20 jaar dan onder de spreekwoordelijke tegels geleefd? Houden ze geen internationale media bij en volgen ze geen organisaties en wetenschappers die al lang aangeven dat onze manier van leven niet houdbaar is?

Negatieve effecten

'Economische groei' gemeten met het BBP is direct gekoppeld aan de toename van productie en consumptie, en dus het gebruik van meer energie en grondstoffen. Dat heeft negatieve effecten op de natuur, de biodiversiteit, het klimaat en in toenemende mate op onze gezondheid. Bovendien schenden we met onze grote mondiale ecologische voetafdruk de rechten van medebewoners op Aarde, en van volgende generaties. Dat maakt 'economische groei' in rijke landen in feite tot een ecologisch en sociaal misdrijf. De kloof tussen arm en rijk wordt er extra door vergroot. En ondanks alle mooie woorden en plannen over 'groene groei', waarbij de groei gepaard zou gaan met een daling van het gebruik van energie en grondstoffen, is er in de praktijk niet of nauwelijks sprake van een daling.

Welzijnseconomie

Om al die redenen is het gelukkig dat nu alom wordt gepleit voor een welzijns-economie. Daarin voert niet het BBP de boventoon maar zijn andere vragen belangrijk, zoals: Wordt in basisbehoeften voorzien? Hoe is de kwaliteit van leven? Kan de Aarde het aan? Alleen met die oriëntatie van de economie kunnen ook de *Sustainable Development Goals* van de Verenigde Naties (de SDG's) in 2030 gehaald worden.

Duurzame Doorbraak

Rond september, de 'Maand van de Duurzame Doorbraak', staan er tal van activiteiten op de agenda waar de beperkingen van het BBP en de mogelijkheden van een andere oriëntering van onze economie centraal staan. Op Duurzame Dinsdag zullen de organisatoren van die activiteiten zich gezamenlijk presenteren.

Vandaar onze oproep:

Juich niet mee over de groei van het BBP! Laat je informeren over de alternatieven, bericht erover, en vraag je in het vervolg bij verhalen over BBP-groei af of er echt wel wat te vieren valt.

Ondertekenaars:

ActionAid

Casco Art Institute: Working for the Commons

Geld en Democratie

Humalaya

Institute for Environmental Security

IVN Natuureducatie

Nederland Zorgt voor Elkaar

Ontgroei

Our New Economy

Platform Duurzame en Solidaire Economie

Stichting Think Big Act Now

Waddenvereniging

WECF International

Wellbeing Economy Alliance Nederland (WEAll NL)

Werkgroep Voetafdruk Nederland

Werkgroep Ware Winst Brabant

Bram Büscher, hoogleraar ontwikkelingssociologie, Wageningen Universiteit, en initiatiefnemer van het Manifest van 170 wetenschappers

Jelleke de Nooy-Van Tol, Catalyst4Change en coördinator van De TransitieMotor

Bijlage 1: Enige literatuur over de problemen van groei van het BBP

Hieronder een kleine selectie van publicaties over de problemen van verdere BBP-groei, mondiaal, op Europees niveau en nationaal, en over de noodzaak van een nieuwe economie.

1. Een briefing van het European Environment Agency, een agentschap van de EU:
<https://www.eea.europa.eu/publications/growth-without-economic-growth>
2. Een stuk in Scientific American: <https://www.scientificamerican.com/article/the-delusion-of-infinite-economic-growth1/>
3. Het 'Global Assessment Report' van het International Panel on Biodiversity and Ecological Services (IPBES), dat analyseerde dat de voortdurende economische BBP-groei een van de grootste oorzaken is van de dramatische biodiversiteitsverliezen.
<https://ipbes.net/global-assessment>
4. Het rapport 'Decoupling debunked – Evidence and arguments against green growth as a sole strategy for sustainability' van het European Environment Bureau (EEB) in Brussel, uitgave juli 2019: <https://eeb.org/library/decoupling-debunked/>
5. 'The sustainable economy we need' is een 'own-initiative opinion' van het European Economic and Social Committee, uitgave 2020. Het EESC bestaat uit vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers en overigen, en brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan de EU-Raad, het Parlement en de Commissie.
<https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2019-02316-00-01-AC-TRA-NL.docx/content>
6. Het rapport 'Sufficiency – Moving beyond the gospel of eco-efficiency' van Friends of the Earth Europe, uitgave maart 2018:
<https://friendsoftheearth.eu/publication/sufficiency-moving-beyond-the-gospel-of-eco-efficiency/>
7. Het artikel 'Verder dan BBP: wordt 2021 het jaar van de kanteling' van Hans Stegeman: <https://www.duurzaamnieuws.nl/verder-dan-bbp-wordt-2021-het-jaar-van-de-kanteling/>
8. Het rapport 'Towards the Wellbeing Economy' van de Think Tank of Young Economists: <https://www.ourneweconomy.nl/2021/04/12/towards-the-wellbeing-economy/>
9. 11.000 wetenschappers vroegen in de 'World Scientists' Warning on Climate Emergency' om BBP-groei niet meer als doel te hanteren:
<https://academic.oup.com/bioscience/article/70/1/8/5610806>
10. Het rapport 'Towards an EU Wellbeing Economy' van het WWF:
<https://www.wwf.eu/?875891/Towards-an-EU-Wellbeing-Economy---A-fairer-more-sustainable-Europe-post-Covid-19>

Bijlage 2: Programma van de ruime ‘Maand van de Duurzame Doorbraak’

1 september	Oproep aan de media ‘Stop met het juichen bij BBP-groeicijfers’ https://platformdse.org/
2 september	De G1000University, ‘live’ in Amersfoort https://g1000.nu/g1000university/
7 september	Duurzame Dinsdag https://www.duurzamedinsdag.nl/
22-24 september	Springtij https://www.springtij.nu/
24-25 september	SDG Action Days https://www.sdg nederland.nl/sdg-action-day/
7 oktober	Bekendmaking Duurzame top 100 Zie t.z.t. https://dezwijger.nl/agenda
8 oktober	Dag van de Duurzaamheid in het Onderwijs https://dagvandeduurzaamheidonderwijs.nl/